

Jaarverslag 2019

De Samenwerkende Aquarium- en Terrarium Organisaties is het collectief van gespecialiseerde aquarium- en terrariumverenigingen. Zij brengt haar leden vijfmaal per jaar bijeen om op structurele en ad-hoc basis gezelschapsdier-gerelateerde zaken te bespreken en het contact tussen verenigingen te bevorderen.

Doelstellingen

De SATO heeft tot doel:

- Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van haar leden.
- Het bevorderen van de gezondheid en het welzijn van koudbloedige en ongewervelde dieren, bestemd tot gezelschapsdieren.

Achterliggende gedachte achter deze doelstellingen is het bevorderen van een toekomstbestendige private houderij van koudbloedige en ongewervelde dieren in de meest brede zin. Ons streven:

- Alle koudbloedige en ongewervelde dieren mogen particulier gehouden worden als dit mogelijk is op een veilige en diervriendelijke manier.
- Het dierenwelzijn van koudbloedige en ongewervelde dieren is gewaarborgd.
- Het aantal houders van koudbloedige en ongewervelde dieren dat lid is van één of meer bij de SATO aangesloten leden is substantieel.
- De publieke interesse in koudbloedige en ongewervelde dieren is substantieel.

De SATO beoogt haar doelstellingen onder meer te realiseren middels een toegankelijk forum, gericht op inhoudelijke samenwerking en dialoog. Het forum, in de vorm van vijf vergaderingen per jaar, dient als platform voor samenwerking en overleg tussen niet-winstgerichte verenigingen voor (koudbloedige) gezelschapsdierhouders. In het creëren van een open overlegruimte is de SATO zeker geslaagd.

Bestuurssamenstelling

In 2019 was de bestuurssamenstelling als volgt:

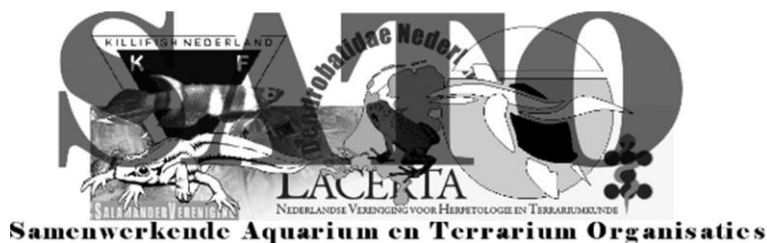
Voorzitter: W. Calten Houwing (Willem), Salamandervereniging.
Aftredend per ALV 2020, niet herkiesbaar.

Penningmeester: A. van Woerkom (Anton), Europese Slangenvereniging.
Aftredend per ALV 2022, niet herkiesbaar.

Secretaris: W. Wilhelm (Pim), Nederlandse Bond Aqua Terra.
*Afgetreden op de ALV 2019, opgevolgd door
S. Bauer (Sander), Dendrobatidae Nederland.
Aftredend/herkiesbaar per ALV 2022*

Het doorlopend archief bleef in 2019 ondergebracht bij W. Wilhelm.

In de loop van 2019 gaf de voorzitter W. Calten Houwing aan op de ALV 2020 af te treden. Als beoogd nieuwe voorzitter per ALV 2020 stelt hij F. Visser (Floris) voor, afgevaardigde vanuit de Nederlands-Belgische Schildpaddenvereniging. Met deze voordracht zijn de bij de vergaderingen

Jaarverslag 2019

aanwezige leden unaniem akkoord, zij het dat formeel natuurlijk instemming van de ALV 2020 is vereist.

Vergaderingen

De SATO-leden vergaderden in 2019 vijf maal: 8 januari, 12 maart ALV, 14 mei, 11 september en 12 november. Teneinde de vergaderkosten te minimaliseren werden de bijeenkomsten bij één van de leden thuis gehouden.

Interne ontwikkelingen

Op 1 januari 2019 waren de volgende verenigingen lid van de SATO:

- Dendrobatidae Nederland (DN, 1.064 leden)
- Europese Slangenvereniging (ESV, 169 leden)
- KilliFish Nederland (KFN, 65 leden)
- Nederlands-Belgische Schillpaddenvereniging (NBSV, 525 leden)
- Nederlandse Bond Aqua Terra (NBAT, 1.133 leden)
- Nederlandse Vereniging voor Herpetologie en Terrariumkunde (Lacerta, 507 leden)
- Poecilia Nederland (Werkgroep Levenbarende Tandkarpers, 70 leden)
- Salamandervereniging (102 leden)

Begin december 2019 gaf het bestuur van de NBAT aan haar lidmaatschap van de SATO per 1 januari 2020 te beëindigen. Het vertrek van dit lid uit onze organisatie vinden wij als collectief, maar ook als medehobbyisten, erg spijtig. Het toont eens te meer aan hoe belangrijk het is om nieuwe leden te werven. Gestart is met te onderzoeken of individuele aquariumverenigingen lid willen worden van de SATO. Deze zoektocht zal in 2020 worden voortgezet.

Gedurende het jaar 2019 is gepoogd om expertise op het gebied van zeewaterraquia bij de SATO te betrekken. Ook is getracht de Nederlandse Vereniging van Cichidenliefhebbers (NVC) weer als lid te werven. Omdat deze actiepunten nog niet zijn afgerond, gaat het SATO-bestuur hier in 2020 mee verder.

De website www.satonederland.nl is diverse malen uitgebreid en verbeterd. Recente wijzigingen in onder andere CITES-wetgeving is beknopt weergegeven en de SATO-leden zijn geïnformeerd over de gevolgen hiervan.

Gedurende 2019 zijn door de vertegenwoordigers van onze aangesloten leden geen formele opdrachtomschrijvingen of project-gerelateerde hulpverzoeken ingediend.

Jaarverslag 2019

Ontwikkelingen bij partnerinstaties

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)

Gedurende 2019 zijn de publieke media onverminderd in zwart-wit termen blijven spreken. Ook vanuit het Ministerie van LNV bleef de voorgestelde dialoog onvoldoende. De SATO ontving geen uitnodigingen voor zowel formeel als informeel overleg op zaken waarin zij belanghebbende is. Hiermee blijft de door het Ministerie beoogde welzijnsborging van aquarium- en terrariumdieren sterk gebrekkig qua vorm en inhoud.

Raad voor Dieraangelegenheden (RDA)

De RDA is een onafhankelijke raad van deskundigen op het gebied van dierenwelzijn, diergezondheid en ethische vraagstukken. Op verzoek en op eigen initiatief adviseert zij de minister van LNV over vraagstukken op het thema dierhouderij. De SATO ziet in de raad een waardevolle maatschappelijke partner.

Landelijk Informatiecentrum Gezelschapsdieren (LICG)

Het LICG fungeert als kennisplatform voor houders van gezelschapsdieren. Zij informeert een brede groep van geïnteresseerden over dierwelzijn-gerelateerde aspecten en biedt een toegankelijke website met kennismodules aan voor professionals in de commerciële branche. De kansen tot formele en informele samenwerking met deze organisatie worden per ontwikkeling bekeken.

Het Platform Verantwoord Huisdierbezit (PVH)

Het PVH is de belangenbehartiger voor diverse partijen in de sector gezelschapsdieren. Het afgelopen jaar heeft zij deze taak met verve uitgevoerd. De SATO heeft haar steun aan het PVH in 2019 dan ook gecontinueerd. Eenzelfde samenwerking geldt ook voor het jaar 2020. De SATO blijft hiermee ook als expertisegroep aquarium- en terrariumdieren bijdragen aan de instandhouding, ondersteuning en doorontwikkeling van het platform. Gegeven de afwezigheid van vruchtbaar overleg met LNV is de rol van PVH uiterst belangrijk in het volgen van o.a. de wetgeving, positieflijsten en het voeren van juridische procedures indien zich ongewenste ontwikkelingen voordoen.

Universiteit Utrecht

Tegen het einde van 2019 nam de SATO kennis van bezuinigingen aan de Universiteit Utrecht. Het keuzevak Herpetologie is tijdens deze bezuinigingsronde met ingang van 2020 helaas weggefallen. Omdat het niet langer aanbieden van deze lesstof naar verwachting grote gevolgen heeft voor de beschikbaarheid van veterinaire zorg voor herpeten in Nederland, wordt gedurende het jaar 2020 nagedacht over een passende reactie.

Maatschappelijke positionering

In 2019 is het streven om meer zichtbaarheid en bekendheid te krijgen vaker ter sprake gebracht. De ervaring heeft ons echter geleerd dat de uitvoer valt of staat bij de capaciteit van de verenigingen. De nog onbenutte kansen op marketinggebied, waaronder de promotie van verenigingsexpertise, leveren het grote publiek nog geen duidelijk beeld over onze standpunten. Tastbare handelsperspectieven

Jaarverslag 2019

voor een meer tastbare maatschappelijke positionering van aquarium- en terrariumverenigingen worden in 2020 nader vormgegeven.

In de eerste helft van 2019 vroeg RAVON om onze medewerking aan een informatieve flyer ter voorkoming van invasieve pathogenen. De flyer werd opgesteld door de medewerkers van RAVON en het Ministerie van Economische Zaken. Verschillende organisaties leverden hierop hun inbreng en plaatsten enkele kritische kanttekeningen omdat de conceptversie de terrariumhobby in een overmatig negatief daglicht plaatste. Uiteindelijk bleek dit vooral te berusten op een wat ongelukkige woordkeuze en is er met de opname van onze punten een informatief eindproduct tot stand gekomen.

Halverwege 2019 merkte het SATO-bestuur op dat het Landelijk Informatiecentrum Gezelschapsdieren een campagne voerde op het thema 'hittestress bij dieren'. Zoals wij helaas vaker zien, liet ook deze organisatie de diergroep herpeten daarbij buiten beschouwing. Omdat SATO de maatschappelijke aandacht voor de gezondheid en het welzijn van deze diergroep wil verhogen, besloot zij hierop te acteren. De SATO-leden boden het LICG-bestuur aan om een informatieve tekst te produceren voor opname in hun campagne. Deze beslissing heeft uiteindelijk geleid tot de tekst zoals die is te vinden op <https://www.licg.nl/dier-en-warmte/#terrarium-en-aquarium>.

In 2019 zag de SATO de opkomst van het EARTH-collectief. In zekere zin kan deze nieuwe toetreders - bestaande uit oude bekenden - worden gezien als een strategie-georiënteerde organisatie met een nadruk op commerciële en/of semi-commerciële lobbyactiviteiten bij de Nederlandse overheid en de EU. Deze component lag eerder - voor zover mogelijk - bij het PVH. De SATO-leden staan voorsnog voorzichtig afwachtend tegenover de ontwikkeling van het EARTH-collectief. Deze voorzichtig afwachtende houding hangt samen met de niet zichtbare afstemming tussen EARTH en PVH, de commerciële belangen van de organisatoren achter EARTH en de niet-vertegenwoordiging van verenigingen van koudbloedigen en ongewervelden in EARTH.

Vooruitblik 2020

De dierhouderij staat onverminderd onder druk. Het Ministerie was ook in 2019 niet of nauwelijks benaderbaar voor een open dialoog. Het kan gewenst zijn om in 2020 sommige accenten te verleggen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een meer proactieve rol, voor zover qua mankracht haalbaar. PVH is ook in 2020 voor de SATO een essentiële samenwerkingspartner. Een eventuele accentverschuiving schuilt bijvoorbeeld in het vergroten van de zichtbaarheid van de SATO onder de achterban van haar leden en bij nog niet aangesloten verenigingen. Ook denkbaar is dat de SATO haar leden actiever adviseert over succesvolle methoden om in het huidige internettijdperk haar ledenaantal op peil te houden of indien mogelijk te vergroten. Of het gewenst is om in 2020 daadwerkelijk accenten te verschuiven, zal in de SATO-vergaderingen aan de orde worden gesteld.

Sander Bauer
Secretaris S.A.T.O.
maart 2020